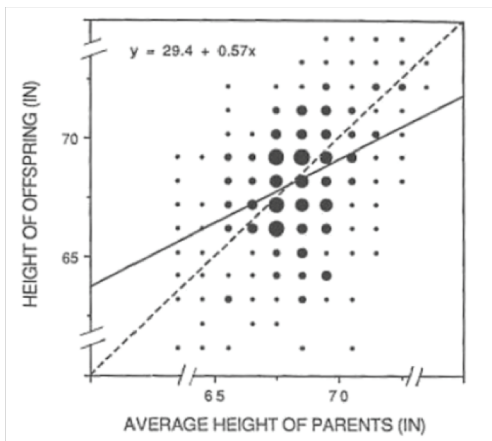

Úvod do kvalitativního výzkumu

- **Postoj mladých lidí k osobám s postižením**
- Co zjistíme prostřednictvím kvalitativního a kvantitativního výzkumu?

Kvalitativní výzkum

Kvalitativní přístup je proces zkoumání jevů a problémů v autentickém prostředí s cílem získat komplexní obraz těchto jevů založený na hlubokých datech a specifickém vztahu mezi badatelem a účastníkem výzkumu. Záměrem výzkumníka je za pomoci celé řady postupů a metod rozkrýt a reprezentovat to, jak lidé chápou, prožívají a vytvářejí sociální realitu.

(Švaříček, Šed'ová, 2007:17)

Nebezpečí kvalitativního výzkumu

- velké množství času v terénu
- časově náročná analýza dat
- „lonely business“
- výzkumník musí být připraven flexibilně měnit plán výzkumu
- výzkum nemá striktní pravidla

Přednosti kvalitativního výzkumu

- Přináší porozumění žitým zkušenostem jedince
- Zohledňuje definice situací a významy používané jedinci v „přirozeném“ prostředí
- Zjišťuje, jak sociálním situacím rozmění aktéři
- Zjišťuje důvody jednání
- Zohledňuje vliv kontextu a prostředí na myšlení a jednání

Pozor!

- Badatel klade důraz na perspektivu zkoumaných, ale nesmí na ní ulpět!
- Nestačí popis.
- Výzkumník není novinář.

Teorie

Kvantita vs. kvalita

- dedukce
- Lineární
- Náhodný výběr
- Zobecnitelnost
- Málo informací o mnoha jedincích
- objektivní
- Indukce
- **Cirkulární**
- Záměrný výběr
- Omezená platnost
- Mnoho informací o málo jedincích
- Vliv osobnosti tazatele

Model výzkumu

- Preempirická fáze:
- Oblast výzkumu + literatura + kontext
- Téma
- Výzkumné otázky
- Jaká data?

- Empirická fáze:
- Design
- Sběr dat
- Analýza dat
- Odpověď na otázky

Výzkumné designy

design jako „předpřipravený balíček postupů“

- Zakotvená teorie
- **Případová studie**
- **Biografický výzkum**
- **Etnografický výzkum**
- Fenomenologický výzkum
- **Akční výzkum**
- Narativní výzkum, diskurzivní analýza
- Vlastní (pragmatický) výzkumný design

TABLE 4.1 Dimensions for Comparing Five Research Traditions in Qualitative Research

<i>Dimension</i>	<i>Biography</i>	<i>Phenomenology</i>	<i>Grounded Theory</i>	<i>Ethnography</i>	<i>Case Study</i>
Focus	<ul style="list-style-type: none"> • Exploring the life of an individual 	<ul style="list-style-type: none"> • Understanding the essence of experiences about a phenomenon 	<ul style="list-style-type: none"> • Developing a theory grounded in data from the field 	<ul style="list-style-type: none"> • Describing and interpreting a cultural and social group 	<ul style="list-style-type: none"> • Developing an in-depth analysis of a single case or multiple cases
Discipline origin	<ul style="list-style-type: none"> • Anthropology • Literature • History • Psychology • Sociology 	<ul style="list-style-type: none"> • Philosophy, sociology, Psychology 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociology 	<ul style="list-style-type: none"> • Cultural anthropology • Sociology 	<ul style="list-style-type: none"> • Political science, sociology, evaluation, urban studies, other social sciences
Data collection	<ul style="list-style-type: none"> • Primarily interviews and documents 	<ul style="list-style-type: none"> • Long interviews with up to 10 people 	<ul style="list-style-type: none"> • Interviews with 20-30 individuals to "saturate" categories and detail a theory 	<ul style="list-style-type: none"> • Primarily observations and interviews with additional artifacts during extended time in the field (e.g., 6 months to a year) 	<ul style="list-style-type: none"> • Multiple sources - documents, archival records, interviews, observations, physical artifacts
Data analysis	<ul style="list-style-type: none"> • Stories • Epiphanies • Historical content 	<ul style="list-style-type: none"> • Statements • Meanings • Meaning themes • General description of the experience 	<ul style="list-style-type: none"> • Open coding • Axial coding • Selective coding • Conditional matrix 	<ul style="list-style-type: none"> • Description • Analysis • Interpretation 	<ul style="list-style-type: none"> • Description • Themes • Assertions
Narrative form	<ul style="list-style-type: none"> • Detailed picture of an individual's life 	<ul style="list-style-type: none"> • Description of the "essence" of the experience 	<ul style="list-style-type: none"> • Theory or theoretical model 	<ul style="list-style-type: none"> • Description of the cultural behavior of a group or an individual 	<ul style="list-style-type: none"> • In-depth study of a "case" or "cases"

Případová studie

- Podrobné zkoumání a porozumění jednomu nebo několika málo případů
- Případ jako v čase a prostoru uzavřený a provázaný **system (má hranice), který studujeme v jeho přirozeném prostředí, v jeho komplexitě a v kontextu** (časovém, prostorovém, ekonomickém, kulturním, sociálním)
- Případem (jednotkou analýzy) může být: člověk, komunita, vztahy, organizace nebo instituce, událost, role
- **Různé zdroje dat a techniky sběru dat:** pozorování (zúčastněné i nezúčastněné), rozhovor, analýza dokumentů, artefaktů, focus group... (i kvantitativní)
- Cíle případové studie: deskriptivní, explorační i explanační

Nevýhody:

- Vyžaduje dostatek času strávený v terénu
- Snadno sklouzne do plochého vhledu nebo reportáže, je třeba integrovat informace získané různými metodami sběru dat, nutnost zachycení jevů, které nejsou na první pohled viditelné, dokumentovat závěry atd.

Jak vybrat případ?

- Zohledňujeme výzkumné cíle a otázky
- Záměrný výběr

- Ochota vybraného případu se na studii podílet
– tento požadavek není triviální!

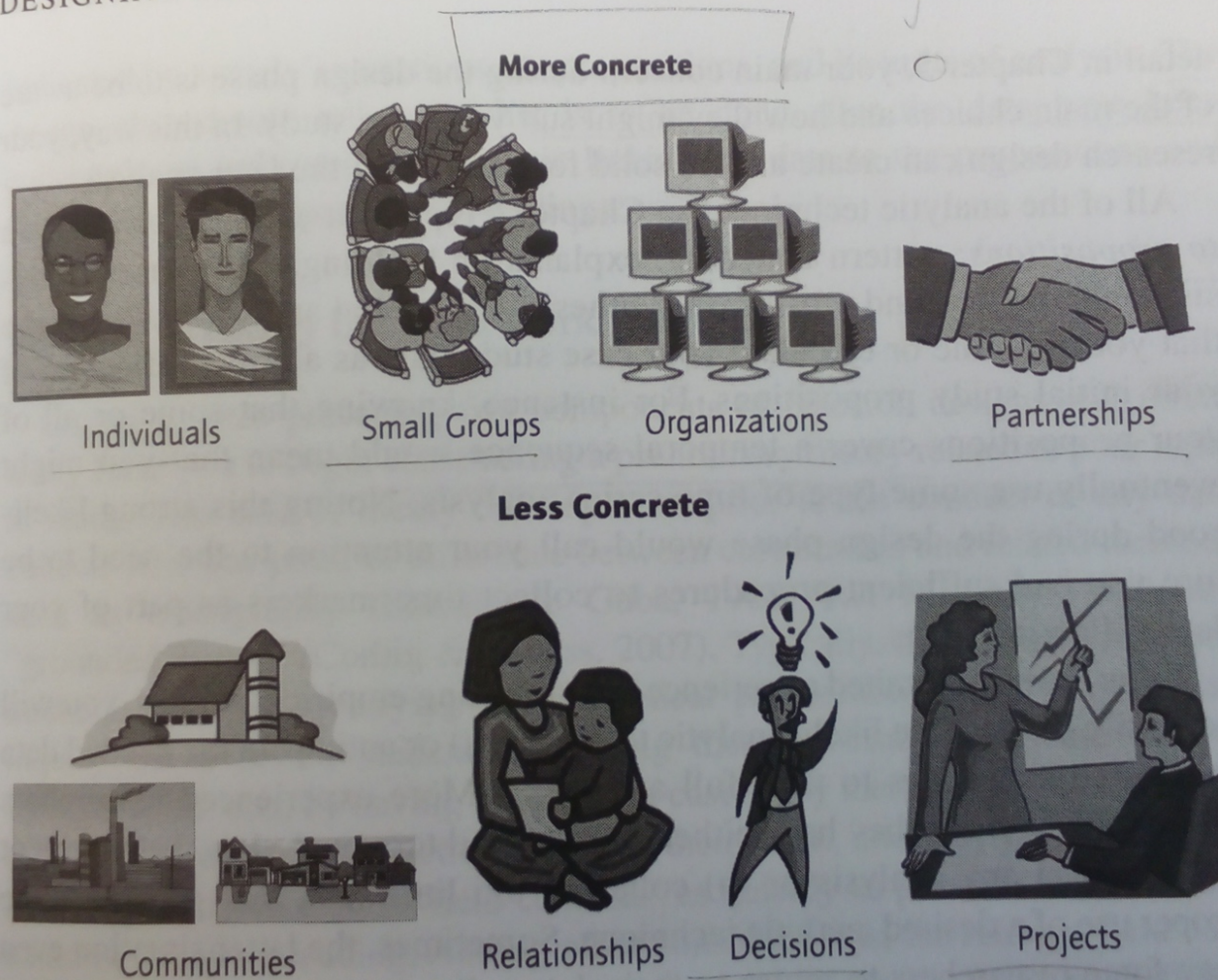

Figure 2.1 Illustrative Case Study Topics

Typy případů

- **Extrémní případ** – přítomnost neobvyklého jevu nebo vysoká intenzita sledovaného fenoménu
- **Typický případ** – studovaný objekt vykazuje průměrné charakteristiky
- **Kritický případ** – splňuje maximum vlastností, které jsou považované za relevantní, slouží k potvrzení nebo rozšíření teorie
- **Longitudinální případová studie** – pokud předpokládáme vývoj případu, chceme-li zhodnotit efektivitu nějaké změny

Příklady případů v pedagogickém výzkumu

problémový žák (student, klient vzdělávacího programu)

Jaká je efektivita podpůrných opatření při integraci žáka s poruchou chování ve třídě?

skupina žáků, třída, školní komunita

Jakou roli hraje etnicita ve vztazích mezi romskými a majoritními žáky na desegregované základní škole?

učitel nebo skupiny učitelů

Jaké jsou způsoby využívání pomůcek pro žáky s PAS učiteli, kteří prošli školením a učiteli, kteří školením neprošli?

škola nebo skupiny škol

Jaké specifické manažerské strategie používá vedení malotřídních základních škol?

Zdroje dat

- Dokumentace
- Archivní záznamy
- Rozhovory
- Přímé pozorování
- Zúčastněné pozorování
- Výsledky činnosti

Jak analyzovat data

- Induktivní analýza – témata se pozvolna vynořují
- Vyžaduje kreativitu – nestrukturovaná kvalitativní data
- Analýza datového materiálu musí vést k odhalení a popisu KLÍČOVÝCH TÉMAT
- Není specifikován sled jednotlivých kroků

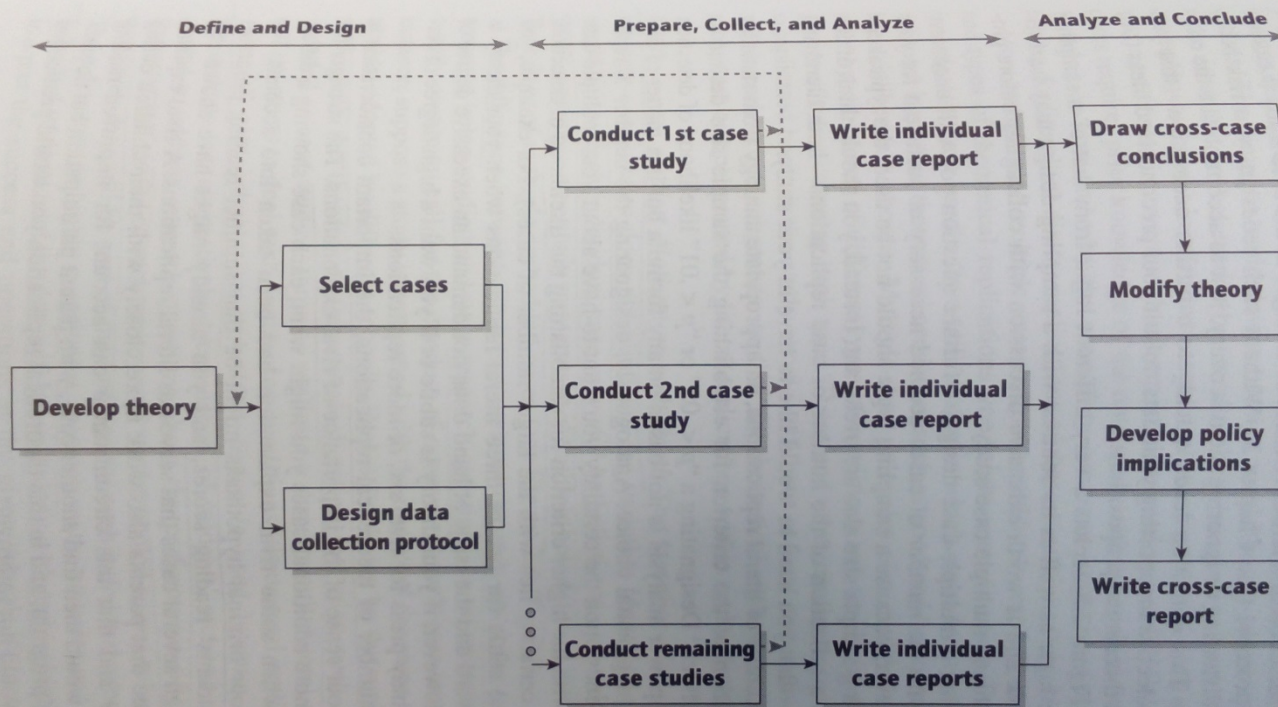

Figure 2.5 Case Study Method

SOURCE: COSMOS Corporation.

Dobrá případová studie

- Jasně definovaný případ(y)
- Jasně popsáný případ(y)
- Klíčová témata vzhledem k případu identifikována
- Doporučení formulována na základě analýzy dat
- Výzkumník je reflexivní vzhledem ke své pozici v průběhu výzkumu

PS: Reakce univerzitního kampusu na ozbrojený útok

- **VO:**
- Co se stalo?
- Co bylo součástí reakcí na tento ozbrojený útok?
- Jaká témata se objevila v reakcích v 8 měsících, které následovaly po útoku?
- Jaké teoretické koncepty nám mohou pomoci pochopit reakci na útok?
- (Asmussen, K.J., Cresswell, J.W. 1995. „Campus response to a student gunman“. Journal of Higher Education 66, p. 575-591.)

Části studie

Detailní popis události – co se stalo, co následovalo (takřka hodinu po hodině), jaké byly bezprostřední reakce vedení univerzity, studentů, jejich rodičů, univerzitních novin atd.

Případem je univerzitní komunita, časově je případ ohraničen osmi měsíci

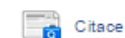
Zpočátku studie byly realizovány rozhovory s vedením univerzity a reportéry studentských novin, později byly realizovány rozhovory s různými aktéry (otázky: Jaká byla vaše role v incidentu?, Jaký byl dopad incidentu na univerzitní komunitu?, Jaké širší důsledky může incident vyvolat?)

Dále byla realizována pozorování a analýza dokumentů a vizuálních materiálů

Témata

- Odmítnutí
 - Strach
 - Bezpečnost
 - Tvorba plánu
-
- Rozlišení organizačních a psychosociálních aspektů reakcí na násilný incident

- [O časopisu](#)
- [Redakce](#)
- [Aktuální číslo](#)
- [Všechna čísla](#)
- [Nejčtenější články](#)
- [Pro autory](#)
- [Publikační etika](#)
- [Výzva pro autory](#)
- [Vyhledávání](#)

Řízení školy na vesnici (případová studie)

Martin Sedláček

Abstrakt

V textu jsou prezentovány některé z hlavních výsledků výzkumné studie zaměřené na specifika řízení vesnické školy. Hlavním cílem výzkumu bylo poznání role ředitele školy v procesech řízení a identifikování klíčových faktorů, které tuto roli ovlivňují. Prostředkem poznání se stal kvalitativní design případové studie. Výsledkem analýzy získaných dat je představení ředitelky a jejího přístupu k řízení v jedné konkrétní škole. Ukázány a vysvětleny jsou nejprve hlavní determinanty tohoto přístupu. Následně popisují klíčové řídicí strategie a opomenuty nejsou ani širší dopady zvoleného stylu.

klíčová slova: řízení školy, role ředitele, kvalitativní výzkum, případová studie

Celý článek:

Etnografický výzkum

- Hlubková studie zaměřená na konkrétní skupinu
- Cílem etnografie je „hustý popis“ – detailní a věrohodný popis způsobu života určité skupiny lidí (chování, zvyků, jednání, jazyka, interakce, struktury, přesvědčení, hodnot, postojů a názorů)
- Výzkumník aktivně vstupuje do každodenního života aktérů – intenzivní pobyt v terénu
- Kombinace různých metod sběru dat (zúčastněné pozorování, rozhovory, terénní poznámky, artefakty, struktura skupiny)

Metodologická specifika etnografie

- Flexibilní design, aspekt improvizace
- Kombinace různých technik sběru dat
- Triangulace

Etické aspekty

- Vstup do terénu: otevřený vs. skrytý výzkum, gatekeeper
- Pozicionalita: stát se “domorodcem” vs. zůstat „cizincem“
- Reflexivita

Interakce mezi zdravotnickým personálem a geriatrickými pacienty

*Etnografická studie vybraného oddělení
léčebny pro dlouhodobě nemocné*

vedoucí práce: Mgr. Hedvika Novotná
Praha 2009

Bezdomovectví jako přístup k životu

Petr Holpuch

BIO
GRAF

Biograf

Časopis
(nejen) pro
biografickou a reflexivní
sociologii

ISSN 1211-5770
Reg. pod č. MK ČR E 8364

Biograf aktuálně vychází dvakrát
ročně v tištěné verzi i jako on-
line časopis. Publikuje
empirické, metodologické
i teoretické příspěvky věnované
kvalitativnímu výzkumu.

E-mail:
casopis@biograf.org
Website:
<http://www.biograf.org>

Rok 2011, číslo 54
Výšlo 5.12.2011

TEXTY

© Časopis Biograf 2011

Abstrakt:

Homelessness as a way of living

The article describes how homeless people subjectively perceive their "everyday reality", and compares their point of view with the idea of reintegration found within social policy. While the mainstream culture perceives homelessness as a difficult and undesirable life situation which has to be sorted out as fast as possible, the homeless might see their own situation as a way of living which does not necessarily need any changes. The core of this paper lies in a description of identity processes in which mainstream norms and values are gradually replaced by norms and values created by the subculture of the homeless. On the one hand, when homeless people accept a new "homeless identity", their lives become more meaningful. On the other hand, adoption of this new identity makes the life of these people more irreversible.

Citujte takto:

HOLPUCH, P. (2011): Bezdomovectví jako přístup k životu. *Biograf* (54): 112 odst. Dostupné na adrese <http://www.biograf.org/clanek.php?clanek=v5401>

Pražská skupina školní etnografie

přihlásit

registrace

Menu

Oněs
Pracovníci
Výzkum
Odkazy
Kontakt

Vyhledávání

vyhledat

SunLight CMS
redakční systém

Výzkum

Základní informace o longitudinálním výzkumu Pražské skupiny školní etnografie
Výzkumné zprávy a publikace:

Stát se učitelem
Praha 1995

Čeští žáci po deseti letech
Praha 2004

Co se v mládí naučíte
Praha 2001

Školní etnografie - přehled problematiky
Praha 2001

Typy žáků
Praha 1995

Pedagogická fakulta očima studentů
Praha 1993

Profi-volba z desáté třídy
Praha 2005

Takoví jsou jsme

